

Tora

SOMO LA
KWANZA

UTANGULIZI KWA TORA

THIRD MILLENNIUM

MINISTRIES

Biblical Education. For the World. For Free.

Kwa video muongozo wa utafiti na rasilimali zingine, tembelea Third Millennium Ministries katika thirdmill.org.
For videos, study guides and other resources, visit Third Millennium Ministries at thirdmill.org.

© 2014 naThird Millennium Ministries

Haki zote zimehifadhiwa. Hakuna sehemu ya chapisho hili inaweza kunakiliwa kwa namna yoyote au kwa njia yoyote kwa faida, isipokuwa katika nukuu fupi kwa madhumuni ya marekebisho, kutoa maoni au udhamini, bila kibali cha maandishi kutoka mchapishaji, Third Millennium Ministries, Inc , PO Box 300,769, Fern Park, Florida 32,730-0769.

Isipokuwa vinginevyo imeelezwa Nukuu zote za maandiko ni kutoka BIBLIA TAKATIFU, NEW INTERNATIONAL VERSION. Hakinakili© 1984 International Bible Society. Kutumika kwa idhini ya Zondervan Bible Publishers.

KUHUSU HUDUMA YA THIRD MILLENNIUM MINISTRIES

Third Millennium Ministries ni shirika la kikristo lisilo la kujitafutia faida lililoanzishwa mwaka wa 1997, ili kuwezesha katika kutoa mafunzo ya **Biblia kwa ulimwengu wote bila malipo** katika kukabiliana na hoja ilioongezeka kimataifa katika haja ya kupata mafundisho mwafaka ya kibiblia na mafunzo ya uongozi wa kikristo, tumetengeneza muundo wa kutumika kwa urahisii, wafadhili wa seminari mtaala katika lugha kuu tano (Kiingereza, Kihispania, Kirusi, Mandarin Kichina, na Kiarabu) na kusambaza kwa uhuru kwa wale ambao wanahitaji kuwa wanaTumia, hasa viongozi wa Kikristo ambao hawana huduma hizo, au hawawezi kulipia katika viuo vya elimu ya kiasili. Masomo yote yaliyoandikwa, yaliyoundwa, na yanayotolewa foto kopi katika nyumba, ni sawa katika staili na ubora kama yale yalioko katika mtandao wa Historia Channel . Kazi hii isiulinganishwa yenye, gharama nafuu kwa ajili ya mafunzo ya viongozi wa Kikristo umeonyesha kuwa ni yenye ufanisi sana duniani kote. Kazi hii imewahikuwa mshindi wa Telly Awards kwa ajili ya utoanji bora wa video katika Elimu na Matumizi ya michoro, na mtaala wetu kwa sasa hutumika katika zaidi ya inchi150. Vifaa vinayotumika ni pamoja na DVD, magazeti, kupeperusha kwa mtadao

Yaliyomo

I. Utangulizi	1
II. Binu Za Matumizi Ya Kisasa.....	1
A. Mpangilio	2
1. Asili	2
2. Maendeleo Ya Kihistoria	3
B. Uadishi	4
1. Majina Ya Kiungu	5
2. Orodha mara mbili	6
3. Yasiofuatana	6
C. Mipangilio Tafsiliwa	7
1. Chanzo Ubichi	7
2. Aina Ubichi	8
3. Ubichi Wa Kitamanduni	9
4. Ubichi Kifupi	10
5. Ubichi Duni	10
III. Matumizi ya Kisasa Ya Injili	11
A. Mipangilio	11
1. Kiungu	11
2. Maendeleo Ya Kihistoria	12
B. Uandishi	12
1. Ukweli wa Biblia	13
2. Umuhimu wa uandishi wa Musa	14
C. Mbinu Tafsilifu	20
1. Thematicia	20
2. Historia	20
3. Kimaasomo	21
IV. Hitimisho	22

Tora

Somo La Kwanza

Utangulizi Kwa Tora

UTANGULIZI

Je, umewahi kujiuliza jinsi tofauti kuwa imani ya Kikristo ingekuwa kama hatukuwa na Biblia? Viongozi wanaotaka maelekezo kutoka kizazi kimoja hadi kingine, lakini kutakuwa na hakuna njia ya kutathmini mawazo yao, hakuna kiwango ambacho tunaweza kuhukumu baina ya maoni tofauti.

Hii lazima wamekuwa jinsi ilivyokuwa kwa wengi katika Israeli wakati wa Musa. Mababu zao walikuwa kupita chini akaunti ya historia primeval na mababu zao. Wao d aliiambia hadithi ya jinsi Mungu alikuwa mikononi Israeli kutoka Misri, amewapa sheria yake, na akawaongoza kutolewa Nchi ya Ahadi. Lakini nini walikuwa wao kuamini Mungu alikuwa anaenda kufanya na Israel katika hali yake ya sasa, na katika siku za usoni? Jinsi walikuwa wao kutatua tatizo kati ya maoni tofauti juu ya mambo haya? Mungu alijibu aina ya maswali haya kwa kuwapa vitabu vitano vya kwanza vya Biblia kama kiwango cha imani yao, vitabu sisi sasa kuwaita vitabu.

Hii ni somo la kwanza katika mfululizo wetu *vitabu vya sheria*, na tumekuwa haki yake, "Kuanzishwa kwa vitabu vya sheria." Katika somo hili tutaweza kuanzisha jinsi vitabu Biblia cha Mwanzo Kumbukumbu aliwahi kuwa standard kwa ajili ya imani ya Israeli.

Utangulizi wetu kwa vitabu vya sheria itakuwa kugawanya katika sehemu kuu mbili. Kwanza, tutaweza kuelezea mbinu za kisasa muhimu kwa sehemu hii ya Biblia. Mbinu hizi kuwakilisha maoni ya wakalimani ambao husema mamlaka kamili ya maandiko. Pili, tutaweza kuchunguza mitazamo ya kisasa ya kiinjili, maoni ya wasomi wa Biblia wanaodai mamlaka kamili ya Biblia kama Neno la Mungu lililovuviwa. Hebu tuangalie kwanza katika mbinu za kisasa muhimu kwa vitabu vya sheria.

MBINU ZA MATUMIZI YA KISASA

Ingawa masomo yetu kwenda katika mwelekeo tofauti, ni muhimu kwa ajili yetu kwa kutambua kwamba, kama si wengi, wasomi wengi wa kisasa Biblia wamekanusha uongozi wa Mungu na mamlaka ya vitabu. Wameweza pia alikanusha jadi Kiyahudi na Kikristo mtazamo kwamba vitabu vya alikuja kutoka siku za Musa, mfanya sheria kubwa ya Israeli. Wachambuzi wengi, walimu, wachungaji, na hata watu wa kawaida na utowaji maoni hayo kuwa ni karibu haiwezekani kwa wanafunzi kubwa ya maandiko ili kuepuka

yao. Na kwa sababu hii, ni muhimu kwamba tuna baadhi ya ufahamu wa jinsi muhimu wasomi kuwa na kubebwa sehemu hii ya Biblia.

Katika mwisho 150-200 miaka, wasomi muhimu wametoa mpango mkubwa wa tahadhari kujifunza vitabu vya sheria. Na ingawa sisi wainjili wanaweza kutokubaliana na wengi ya mbinu hizo, ni muhimu kwa ajili yetu kuwa na ufahamu wa ambapo wasomi wengi wa Agano la Kale ni ili tuweze kukabiliana na mapendekezo yao kwa usahihi. Ni lazima si tu kufanya somo letu la Biblia katika utupu, kama ilivyokuwa, bila kuwa na ufahamu wa nini kinaendelea karibu nasi. Tunahitaji hali mitazamo yetu katika mwanga wa yote ni kuwa alisema mahali pengine.

- Dr. John Oswalt

Ili kuelewa mbinu za kisasa muhimu kwa vitabu vya sheria, tutaangalia mambo matatu: kwanza, baadhi presuppositions muhimu kwamba kusukumwa mitazamo muhimu; pili, mitazamo muhimu juu ya uandishi wa vitabu vya sheria, na wa tatu, idadi ya mikakati muhimu interpretive kwamba wasomi muhimu kuwa walifuata. Fikiria kwanza baadhi ya presuppositions kuwa na ushawishi mbinu hizi.

MIPANGILIO

Kwa sehemu kubwa, maoni ya kisasa muhimu juu ya sehemu hii ya Biblia ikatoka moja kwa moja kutoka mikondo miliki za Mwako katika karne ya kumi na saba na kumi na nane Ulaya ya Magharibi.

Kwa madhumuni yetu, tutaweza kuzingatia mbili presuppositions muhimu kwamba ilikua nje ya Kutaalamika. Wote wa mitazamo hizi undani kusukumwa tafsiri muhimu ya vitabu. Kwanza, tutaweza kufikiria dhana ya naturalism. Na pili, tutaangalia presuppositions kuhusu maendeleo ya kihistoria ya imani ya Israeli. Hebu kuanza na naturalism.

Kiasili

Kwa kifupi, Kutaalamika naturalism ilikuwa kubwa ya kitaalamu imani kwamba kama hali halisi ya kiroho kuwepo wakati wote, hakuwa na athari discernable juu ya ulimwengu unaoonekana. Na kwa sababu hiyo, hawakuwa na nafasi katika utafiti wa kitaaluma. Kufikia katikati ya karne ya kumi na tisa, naturalism inaongozwa kila uwanja wa kitaaluma katika nchi za Magharibi, ikiwa ni pamoja na masomo katika imani ya Kikristo. Athari moja kubwa ya naturalism katika masomo ya Biblia ni kwamba wasomi vizuri kuheshimiwa kukataliwa muda mrefu Wayahudi na Wakristo imani kwamba

vitabu vya ulitokana na Mungu. Na kwa sababu hii, wengi kubebwa vitabu kwa njia ile ile ambayo wao kubebwa maandiko ya dini ya tamaduni za kale kwa ujumla. Katika mtazamo huu, vitabu vya sheria ina kila aina ya makosa, utata na hata makusudi misrepresentations ya historia na theolojia ya uongo, kama wengine maandishi tu binadamu.

Inafurahisha kutosha, kama presuppositions ambayo imesababisha naturalism huru wasomi wa kisasa kumfukuza uongozi na mamlaka ya vitabu vya sheria, wao pia imesababisha mitazamo fulani ya maendeleo ya kihistoria ya imani ya Israeli.

Maendeleo ya kihistoria

Kwa karne ya kumi na tisa mapema, naturalism ilisababisha nini tunaweza kuwaita "naturalistic historicism." Hii ilikuwa ni imani kwamba njia bora ya kuelewa somo lolote ni kuelewa jinsi ni maendeleo baada ya muda kupitia sababu za kawaida. Wanabiolojia karne ya kumi na kujitoka wenyewe kwa kueleza jinsi maisha duniani asili na tolewa kwa njia ya milenia. Wataalamu wa lugha chapwa maendeleo ya kihistoria ya lugha za binadamu. Wanaakiolojia upya asili ya kale na maendeleo ya jamii ya binadamu. Na wasomi katika uwanja wa dini alitoa kipaumbele sawa na kuelezea naturalistic, mageuzi ya kihistoria ya dini zote duniani.

Kwa kiasi kikubwa, mapema wasomi wa kisasa magharibi upya mageuzi ya dini za dunia ili yapatane na uelewa wao wa maendeleo katika jamii ya kibinadamu. Kwa mfano, ilikuwa ni kawaida kudhani kuwa watu wa kale kwanza sumu jamii primitive kikabila ambayo inatekelezwa animism, imani kuwa vitu katika asili na roho kuhusishwa na wao. Kama muda kupita, jamii primitive kikabila sumu Temi kubwa kwamba mazoezi ushirikina, imani katika miungu wengi. Kama maeneo ya machifu mbalimbali sumu Shirikisho kubwa, dini alianza hoja kutoka ushirikina kwa henotheism, imani kwamba mungu mmoja alikuwa mkubwa kati ya miungu yote. Hatimaye, na maendeleo ya falme kubwa na himaya, monarchs nguvu na makuhani mara nyingi wakiongozwa mataifa yao kutoka henotheism kuelekea monotheism, imani katika mungu mmoja. Na katika naturalistic mtazamo huu wa kihistoria, haikuwa mpaka hatua hii sana maendeleo kwamba kanuni za dini akaanza kuwa iliyosimbikwa, au kuandikwa. Kabla ya wakati huu, dini alikuwa kupita kutoka kizazi hadi kizazi tu kwa njia ya simulizi za kijadi na ibada.

Sasa, tunapaswa kukumbuka kwamba baadaye katika anthropologists karne ya ishirini kwa kiasi kikubwa discredited wazo kwamba dini tolewa katika namna rahisi kama. Lakini mitazamo haya undani kusukumwa njia wasomi wa Biblia kubebwa vitabu mapema katika kipindi cha kisasa. Na wanaendelea kushawishi udamini Biblia hata leo.

**Nini sisi kuwaita "udhamini muhimu" mara nyingi akubali kwamba
Agano la Kale linaonyesha maendeleo ya imani kutoka primitive,
chini ya kisasa aina ya dini ngumu zaidi, kisasa zaidi aina ya dini,**

mwisho kuwa bora kuliko zamani. Kuna michache ya mambo tunaweza kusema juu ya hilo. Jambo moja, kwa matumaini kuzungumza, tunaweza kusema kwamba kuna maendeleo katika jinsi Mungu amejifunua mwenyewe. Biblia inaonyesha hili, ni nini sisi kuwaita "ukuaji wa viumbe hai," ambapo mafundisho na mandhari na mawazo kuhusu Mungu kukua kutoka mbegu na aina kamili, na hivyo Biblia hata mazungumzo kuhusu mwenyewe maendeleo ujumbe wake. Na hivyo, ndiyo, kuna aina ya maendeleo ndani ya Biblia na ndani ya vitabu vya. Ni harakati kutoka mwanzo wa ufunuo wa Mungu kwa maua kamili, kama wewe, i f unaweza kufikiria wakati-lapse picha ya maua blomstrande. Lakini, vibaya akizungumza, wasomi muhimu kwa ujumla kushikilia evolutionary au maendeleo mtazamo wa historia ya binadamu Demotic ch akubali inevitability ya maendeleo ... Sasa, sisi wote kufanya ni kuangalia dunia karibu nasi na kuona kwamba inevitability ya maendeleo ni hadithi kubwa . Ndiyo, sisi maendeleo, lakini pia kama sisi maendeleo, sisi pia kukabidhi. Hivyo, kuna kitu kuhusu hubris ya kisasa kwamba inaonekana juu ya kitu wazee kama zaidi duni, ambapo kwa kweli, kwamba ni dhana ya falsafa, ni si kitu ambacho kupatikana ndani ya Biblia yenyewe.

- Rev. Michael J. Glodo

Mapema mitazamo ya kisasa juu ya dini zote duniani walikuwa ni wazi tofauti na njia Biblia inaonyesha maendeleo ya imani ya Israeli. Tora inatoa imani ya Israeli kama mfululizo monotheistic. Kutoka kwa Adamu na Hawa, Nuhu, alihusika na wakuu wa makabila ya Israeli, mwaminifu mcha Mungu mmoja wa kweli kama Muumba wa kila kitu. Na, kama mbali kama sisi kujua kutoka Mwanzo, katika hatua hizi za mwanzo, kweli, monotheistic imani hii ilipitishwa kupitia simulizi za kijadi na ibada ya kutoka kizazi kimoja hadi kingine.

Kisha, kwa mujibu wa vitabu vya sheria, mpito maamuzi yalifanyika katika siku za Musa. Kwa wakati huu, kanuni ya imani ya Israeli akaanza kuwa iliyosimbikwa. Musa tayari Israeli utaiifa, kwanza kwa kuandika sheria ya Mungu katika kitabu cha Agano na amri kumi, na, kama tutaweza kuona baadaye, kwa kutunga wengine wa vitabu vya sheria kuongoza imani ya Israeli. Hivyo, kulingana na Biblia, dini ya Israeli ilikuwa huhusiana maandiko matakatifu kutoka wakati wa Musa, muda mrefu kabla ya Israeli na mfalme na hekalu.

Kama moja kwa moja kama hii maalumu akaunti ya kibiblia ni, upinzani kisasa kuchukuliwa ratiba hii haiwezekani kutokana na mawazo ya naturalistic historicism. Wasomi wa kisasa muhimu deconstructed picha ya Biblia ya imani ya Israeli. Nao upya ni kuendana na mawazo ya kisasa ya jinsi dini zote primitive tolewa. Katika mtazamo huu, Israel ya mababu prehistoric kuvutiwa animism kikabila. Kisha, mababu wa Israeli wakiongozwa kuelekea ushirikina kama makabila yao

zimeunganishwa pamoja katika kile yalifikia maeneo ya machifu. Katika mtazamo huu, kama kulikuwa na Musa ambaye aliongoza Israeli kutoka Misri, Waisraeli aliongoza walikuwa kidogo zaidi ya shirikisho la makabila na sifa henotheism. Na, kinyume na maandiko, wakalimani muhimu aliamini kwamba, katika hatua hii ya maendeleo ya jamii, ingekuwa vigumu kwa mtu wameandika chini ya viwango vya imani ya Israeli. Vile viwango imeandikwa tu inaweza kuwa uliojitokeza wakati wa kifalme ya Israeli mapema, wakati wafalme na makuhani wa Israeli walitaka kusimamia imani ya Israeli. Hivyo, kulingana na wasomi muhimu, ilikuwa tangu wakati wa kifalme kwamba dini ya Israeli inazidi kuwa dini ya kitabu.

Sasa kwa kuwa tumekuwa kuguswa juu ya presuppositions ya mbinu za kisasa muhimu kuelekea Kitabu na maendeleo ya kihistoria ya imani ya Israeli, tunapaswa kurejea kwa ya pili, karibu kuhusiana suala hilo. Jinsi ya kuwa na mitazamo haya walioathirika mbinu muhimu kwa uandishi wa vitabu vya sheria?

UANDISHI

Kama tumeona, Wakalimani muhimu kuamini kwamba imani Israeli tu akaanza kuwa iliyosimbikwa katika wakati wa monarchs ya Israeli. Na bila shaka, dhana hii ilimaanisha kuwa Musa hakuwa na kuhusika katika kuandika vitabu. Badala yake, vitabu hivi lilitokana na muda mrefu, tata mchakato ambayo ilianza na mapokeo ya kale ya mdomo kwamba walikuwa compiled katika nyaraka mbalimbali katika kipindi kifalme. Na ilikuwa tu wakati na baada ya muda wa uhamisho Israeli kwamba nyaraka hizi walikuwa mwisho na compiled katika vitabu vya sheria kama sisi sasa kujua. Sasa, wakati wanafunzi wa Kitabu kwanza kusikia kwamba wasomi wengi wanaamini katika historia hii muda mrefu ya maendeleo vitabu, wao karibu kila mara ajabu nini ushahidi inasaidia yake.

Tutaangalia njia hii ya uandishi vitabu ya kwa kutoa muhtasari wa tatu wa ushahidi kuu inayotolewa na wasomi muhimu. Tutaweza kuanza na tofauti katika majina ya Mungu hupatikana katika vitabu vya sheria.

Majina ya Mungu

Mapema wakalimani muhimu alibainisha kuwa vitabu vya ina aina ya majina ya Mungu. Nao alisema kuwa tofauti hizi ni ushahidi wa mageuzi ya muda mrefu ya imani ya Israeli. Kwa mfano, wakati mwingine Pentateu CH tu anatumia neno la Kiebrania אֱלֹהִים (*Elohim*) au "Mungu." Mara nyingine, Mungu anaitwa יהוה (*Bwana*) au "Bwana."

Sasa, ni muhimu kutambua kwamba wakati vitabu vya haina kutafakari aina ya majina ya Mungu, hii inaweza kuwa ya kawaida. Utafiti karne ya ishirini katika majina ya Mungu ya kale dini nyingine Karibu Mashariki ametaja kuwa waandishi huo kutumia aina ya majina ya miungu yao pia. Bado mapema wasomi muhimu, walidhani kwamba tofauti katika majina ya Mungu katika vitabu vya sheria umebaini historia ya muda mrefu ya muundo. Wao waliamini kwamba majina tofauti kwa Mungu alionyesha kwamba chanzo moja alikuwa aliongeza kwa mwingine na mwingine, na hatimaye ilisababisha vitabu.

Wakati wewe ni kusoma kwa njia ya Agano la Kale, haina kuchukua wewe muda mrefu sana kwa kutambua kwamba kuna majina tofauti kwa Mungu. Katika Mwanzo 1 jina kwa ajili ya Mungu ni *Elohim*. Mwanzo 2, kwa ghafla, una jina la *Bwana*. Mbinu muhimu kuelewa hii tofauti sana kuliko kiinjili ingekuwa. msomi muhimu kusema haya kuja kutoka vyanzo mbalimbali ... Kama wainjili, nadhani tunahitaji kurudi nyuma na kuelewa picha kubwa. Mungu ni *Elohim*, na yeye ni *Bwana*. *Elohim* ni Mungu Mwenyezi, mmoja ambaye ni juu ya dunia, Muumba, mmoja kwamba mataifa yote ya dunia ingekuwa kutambua kama nguvu kwamba juu, kwamba takwimu mwisho. Lakini katika uhusiano wa agano na taifa la Israeli, anaonyesha mwenyewe katika jina la kibinafsi sana, *Bwana*. Yeye ni "I Am" ambao watakuwa watu wake na atakuwa pamoja na watu wake. Na kwamba ni jina ahadi kwa sababu Israeli ni wateule wa Mungu.

- Dr. David Talley

Mbali na tofauti katika majina ya Mungu, wasomi wengi muhimu na mkono maoni yao juu ya uandishi wa vitabu vya sheria na kuchora makini na nini wameweza kuitwa "akaunti duplicate."

Hesabu Mara mbili

Si vigumu kuona kwamba idadi ya maneno katika vitabu vya sheria -- twalika. Lakini wakalimani muhimu wamesema kuwa vifungu hivi kutafakari mila tofauti mdomo kati ya makundi mbalimbali ya watu, na michakato ambayo akaunti hizo alikuja kuandikwa katika vitabu vya sheria.

Kwa mfano, wakalimani mara nyingi alisema kwa nini wao kuwaita "mbili akaunti viumbe" katika Mwanzo 1: 1 - 2: 3 na Mwanzo 2: 4- 25. Wameweza pia alidokeza yanayofanana kati ya akaunti ya Ibrahimu na Isaka wakati wao uongo na hatarini wake zao katika Mwanzo 12: 10 - 20; 20: 1- 18; na 26: 7- 11. Wawili wa jadi wakalimani Wayahudi na Wakristo kuwa alielezea yanayofanana hayo kwa njia ya kuridhisha. Lakini

wasomi muhimu kudumisha kwamba akaunti hizo kuwakilisha tamaduni mbalimbali simulizi yaliandikwa na baadaye kuingizwa katika vitabu vya sheria.

Katika nafasi ya tatu, wasomi muhimu kuwa alisema kwa kile wanachokiona kutokwenda katika vitabu vya sheria. Na wanadai kwamba hawa wanaoitwa kutokwenda kusaidia reconstructions yao tata wa sehemu hii ya uandishi wa Biblia.

Kutokwenda

Kwa mfano, wameweza mara nyingi alibainisha tofauti kati ya kanuni kwa ajili ya Pasaka katika Kutoka 12: 1- 20 na Kumbukumbu 16: 1- 8. Na wameweza alidokeza tofauti kati ya amri kumi katika Kutoka 20: 1- 17 na Kumbukumbu la Torati 5: 6- 21. Kwa mara nyingine tena, Wakalimani jadi Kiyahudi na Kikristo umeonyesha jinsi hizi na tofauti nyingine inaweza kurudiana. Lakini wakalimani muhimu tumeona yao kama kuonyesha kwa muda mrefu, ngumu historia ya simulizi za kijadi na vyanzo imeandikwa kwamba walikuwa kusuka pamoja katika vitabu vya sheria kama sisi kuwa nayo leo.

Unaposoma Biblia na vitabu vya sheria hasa, wewe ni wanakabiliwa na mengi ya aina mbalimbali ya maandiko. Na wakati mwingine wakati wewe kusoma, kusoma mambo kama, kwa mfano, wakati kitabu cha Mwanzo kuanza mbali una Mwanzo 1: 1-2: 3 ... Tuna picha ya Mungu kujenga juu ya muda wa siku saba utaratibu maalum. Mungu inajenga na hotuba yake na ni kauli yenye nguvu juu ya Mungu kuwa nguvu, Mungu akiwa Muumba, Mungu kujenga ubinadamu kwa mfano wake. Na kisha sura ya pili sana, 2: 4-25, tuna hadithi nyingine ya uumbaji, ambayo ni aina ya haki mmoja baada ya mwingine. Wakati ukiangalia kwamba mmoja, baadhi ya watu kuona utata kwa sababu sasa tunaona Mungu anaitwa Bwana Mungu. Badala ya kuwa hii Mungu ambao tu anaongea mambo ya kuwepo, tuna Mungu kweli kuja chini, yeye inajenga watu. Ni anasema yeye hufanya binadamu nje ya matope, mtu wa kwanza. Na kisha yeye anachukua mwanamke wa kwanza haki ya nje ya mtu. Hivyo, unaweza kuona Mungu, badala ya kuwa aina hii ya Muumba Mungu asiyeonekana, Mungu chini karibu, katika suala binadamu, aina ya kufanya mambo kutokea kwa mikono yake ... Lakini kwa kuwa kwamba hadithi nyingine, ambayo ni hatimaye nyongeza, si kupingana ... Na tena , sisi daima kuwa kukumbuka kama kuna kweli utata, je, sisi kweli wanafikiri watu wa kale hawakuwa na kuona mambo haya? I mean, hiyo ni kipande muhimu. Wao si watu wajinga. Ni wakati tofauti, utamaduni tofauti, lakini bado wana akili, na kwa hekima wao kuweka mambo haya kwa pamoja. Na hivyo kama hadithi ya pili inatupa Mungu ambaye ni

zaidi mikono juu. Tunatoa wito kwamba katika teolojia Mungu ambaye ni immanent, Mungu kuja katika viumbe ... Na nadhani njia mwaminifu wa kusoma maandiko ni si kuisoma suspiciously lakini hatimaye kusoma na hisia kuelewa. Unajua, mimi wanaweza kuwa na maswali, lakini ni uelewa imani ya kutafuta, na mwisho wa siku, naamini kwamba nini katika Biblia ni nini Mungu anataka kuwa katika Biblia, na kazi yangu kama msomaji ni kusikiliza yake kwa makini, hasa katika maeneo ambayo inaweza bother me, kujaribu kuona, nini Mungu kweli kusema kwa kuweka haya mambo mawili tofauti wakati mwingine katika juxtaposition. Lakini tunapaswa kushukuru kwa kuwa kwa sababu katika nyakati tofauti katika maeneo mbalimbali wale aina mbili tofauti ya picha inaweza kusema zaidi kikamilifu kwa wakati mmoja kuliko wakati mwingine.

- Dr. Brian D. Russell

Sasa kwa kuwa sisi Tumeangalia katika mbinu za kisasa muhimu katika suala la presuppositions zao na maoni ya uandishi, tunaweza kufikiria baadhi ya kuu mikakati interpretive kwamba wasomi muhimu wamefuata kama wameweza kubebwa vitabu.

MIKAKATI TAFSILI

Kuna njia nyingi za kufanya muhtasari wa mambo haya, lakini tutaweza kugusa juu ya mikakati kuu tano interpretive ya wasomi wa kisasa muhimu. Tutaweza kufikiria mikakati hizi ili wao maendeleo kuanzia na chanzo upinzani.

Upinzani chanzo

Upinzani chanzo, au kama ni mara ya kwanza kuitwa, "upinzani wa fasihi," asili katika kazi ya KH Graf haki *vitabu vya kihistoria* vya Agano la Kale, iliyochapishwa katika 1866. Ilikuwa iliyosafishwa kwa bora maalumu mkalimani, Julius Wellhausen katika *Prolegomena yake kwa Historia ya Israeli*, iliyochapishwa katika 1883.

Wakosoaji chanzo kuamini kwamba vitabu vya alikuwa mzima nje ya simulizi za kijadi, kama wengine wote maandiko ya kale ya kidini. Lakini wao kujilimbikizia mawazo yao juu ya kutambua na kutafsiri sehemu ya vitabu vya kwamba waliamini alikuja kutoka imeandikwa vyanzo huru kwamba uliojitokeza katika kipindi kifalme ya Israeli.

Kufuatia istilahi Wellhausen ya, mwanzo documentary chanzo cha vitabu vya sheria, imeandikwa katika kifalme mapema, ina kawaida wamekuwa aliona "J" kwa ajili ya Yahwist. Ukizaa jina hili kwa sababu jina maarufu kwa ajili ya Mungu katika vifungu kutambuliwa na chanzo hiki imeandikwa ni "*Bwana*" - yameandikwa na "J" katika Ujerumani, kiasi kama sisi Spell jina "*Bwana*" katika lugha ya Kiingereza. "J" vifungu

kuonekana kutawanyika katika vitabu vya Mwanzo na Kutoka. Wakosoaji chanzo wamesema kuwa sehemu ya vitabu vya walikuwa awali imeandikwa katika Yuda wakati wa siku za Sulemani kati ya 950 KK Katika mtazamo huu, "J" vifungu kuwakilisha hati hiyo aliiambia wa nyakati za kale na kuungwa mkono centralization na udhibiti wa dini ya Israeli na jamii na ukoo wa Daudi katika Yerusalemu.

Pili imeandikwa chanzo cha Tora imekuwa ikionyesha "E," kwa ajili ya Elohist, kwa sababu Mungu kawaida inaitwa *Elohim* katika mafungu haya. "E" vifaa pia kuonekana katika Mwanzo na Kutoka. Kwa mujibu wa nadharia hii, "E" vyanzo yaliandikwa karibu 850 BC katika Kaskazini, baada ya mgawanyo wa Israeli katika falme mbili. "E" maandiko kukuzwa kaskazini, kinabii maoni kwamba walikuwa muhimu katika ukoo wa Daudi.

Fasihi tatu chanzo imekuwa kuitwa "D," au Deuteronomist. Ni kutokana na jina hili kwa sababu "D" vifaa itaonekana hasa katika kitabu cha Kumbukumbu na mara kwa mara tu katika maeneo mengine ya vitabu. Nyenzo hii ni kawaida tarehe wakati mwingine kati ya mabadiliko ya Yosia katika takriban 622 BC na kuanguka kwa Yerusalemu kwa Wababeli mwaka 586 BC Katika nadharia moja ya kawaida, "D" kuwakilishwa kazi za Walawi ambao walijiondoa kutoka kaskazini mwa Israeli na Yuda. Walawi hizi walikuwa waaminifu katika nyumba ya Daudi, lakini pia ni muhimu yake.

Hatimaye, nne kuu fasihi chanzo katika maendeleo Tora ina kawaida wameitwa "P," kusimama kwa Kikuhani mwandishi au waandishi. Katika ujenzi moja ya kawaida, "P" ilikuwa ni kundi la makuhani ambaye linajumuisha Walawi na kuchapishwa na mwisho sehemu nyingine za vitabu vya sheria kati ya 500 na 400 KK Kulingana na ujenzi huu, "P" iliyoundwa Tora kuelekeza utaratibu wa kijamii na ibada baada ya mabaki wa Israeli walikuwa wamerudi kutoka uhamishoni.

Sasa, wakati wa karne ya ishirini, wasomi mahiri kushoto vigumu kipengele chochote cha chanzo upinzani bila kupingwa. Hata hivyo, vestiges ya mitazamo hizi bado kuonekana katika karibu kila ufafanuzi muhimu juu ya vitabu vya.

Fomu Upinzani

pili kubwa ya mkakati wa mbinu muhimu kuelekea Tora imekuwa ikionyesha "fomu upinzani."

Fomu upinzani ilianza kama uwanja maalumu wa masomo ya Agano la Kale na kazi ya Hermann Gunkel katika *Legends ya Mwanzo*, imeandikwa katika 1901. Gunkel na wale walioandamana naye walikubali kanuni kubwa ya chanzo kukosolewa, lakini wao ililenga kipengele awali ya maendeleo Tora ya. Badala ya kulenga Tora lililoandikwa vyanzo, aina wakosoaji kujilimbikizia juu ya kile kuamini kuwa mapokeo simulizi kwamba predated wakati wa monarchs ya Israeli.

Wakati wakati fomu upinzani alikuwa maarufu wasomi, alibainisha njia mapokeo simulizi walitenda katika hawajui kusoma na kuandika tamaduni za makabila. Fomu wakosoaji kutumika masomo haya kama wao searched kwa safi, nguvu, kabla ya fasihi mila ambayo imesababisha vyanzo documentary wa vitabu vya sheria.

Njia Fomu upinzani ilikuwa kimsingi mara mbili: Upande mmoja, aina wakosoaji kuchambuliwa vifungu kugundua aina kale mdomo, au muziki, kama hadithi, watu-hadithi, sagas, romances, hadithi, na mifano. Kwa upande mwingine, wao kuhusishwa muziki haya na mazingira ya kitamaduni inayojulikana kama "*Sitze im Leben*," au "vipimo maisha" ya mila hizi mdomo. Hizi ni pamoja na mazingira ya ibada, campsites kikabila, mafundisho ya kifamilia, mahakama za ndani, na kama.

Kwa mfano, idadi ya aina wakosoaji kutibiwa akaunti ya Jacob wrestling katika Peniel, katika Mwanzo 32: 22-32, kama hadithi ambayo awali aliambiwa karibu campfires wa kabila ya kale. Wameweza alisema kwamba awali ilikua nje ya hadithi ya kawaida, matukio ya kichawi katika kivuko cha Mto Yaboki. Katika ujenzi huu, ilikuwa tu baadaye, kiasi kwamba hadithi mara yanayohusiana na takwimu kikabila inayojulikana kama Jacob.

Ili kuwa na uhakika, fomu upinzani sawa alisisitiza umuhimu wa miundo na makala rasmi ya maandiko za Bibilia. Lakini, kama chanzo upinzani, kuunda upinzani pia imekuwa changamoto katika njia mbalimbali. Changamoto kuunda upinzani lengo hasa juu ya reconstructions yake mapema mno ya aina ya mdomo na mazingira nyuma maandiko za Bibilia. Hata hivyo, sisi bado kupata fomu upinzani kugeuka wasomi wengi muhimu kuelekea reconstructions questionable hata leo, badala ya kutolewa vitabu kama ilivyo katika kanuni ya maandiko.

Mila Upinzani

tatu njia kuu kwamba wasomi muhimu kufasiriwa vitabu ni mara nyingi huitwa utamaduni upinzani au traditio-kihistoria upinzani.

Kujenga juu ya hitimisho ya chanzo na aina upinzani, mila wakosoaji kulenga jinsi primitive mapokeo simulizi na nyaraka zilizoandikwa maendeleo katika mitazamo tata kiteolojia na kisiasa. Uongozi wasomi kama Martin Noth katika *Historia ya Tora al Mila*, iliyochapishwa mwaka 1948, na Gerhard von Rad katika *Theology yake ya Agano la Kale*, iliyochapishwa mwaka 1957, aliuliza jinsi vitabu vya yalijitokeza ushawishi wa mila mbalimbali.

Miongoni mwa mambo mengine, mila wakosoaji kutambuliwa kile kuamini kuwa seti ya mashindano imani kiteolojia kupatikana katika vitabu vya sheria. Wao alibainisha jinsi vitabu vya yalijitokeza consolidations ya mila mbalimbali juu ya masomo kama viumbe, mababu, kutoka Misri, na ushindi wa Nchi ya Ahadi. Pia Kugundua maoni kuhusu makabila ya Israeli, kiti cha enzi cha Daudi, na hekalu la Yerusalemu, kutaja chache tu. Wakaamini mito hizi wa teolojia tata undani kusukumwa wengi wa mada kuu kwamba kuonekana katika vitabu vya sheria.

Kwa mara nyingine tena, wengi wa hitimisho maalum ya utamaduni upinzani wamekuwa alihoji njia ya miaka. Hata hivyo, tunaweza kuona vestiges ya mbinu hii wakati wakalimani la Kale kusema ya vifungu kuonyesha mito mbalimbali za utamaduni katika Israeli kuwa alivyokana au hata alishiriki na kila mmoja.

Chini Upinzani

nne njia kuu kwamba wakalimani muhimu wameshaifuata maendeleo Tora ya ameitwa redaction upinzani. Kama neno "redaction" inaonyesha, mkakati huu kulenga jinsi nyaraka kubuni yalikuwa mwisho pamoja katika vitabu vya sheria kama tunajua kuwa leo.

Chini upinzani ilianza katika karne ya ishirini katika masomo ya Agano Jipya kama njia ya kueleza tofauti kati ya Injili ya Agano Jipya. Redaction wakosoaji waliamini tofauti hizi ilisababisha kutoka editing na reshaping rekodi awali imeandikwa.

Mbinu Sawa walikuwa kutumika kwa vitabu vya sheria. Majaribio yalifanywa ili kueleza jinsi tofauti wahariri alichukua vyanzo mapema imeandikwa kama "J", "E", na "D" na wove yao pamoja mpaka vitabu vya kufikiwa sura yake ya mwisho. Mbinu hii hasa ililenga marehemu wahariri kazi ya "P."

Redaction upinzani alikuwa na faida ya kuchora makini na vitabu vya Mwanzo hadi Kumbukumbu kama wao kuonekana katika Biblia leo. Lakini redaction upinzani kamwe kuvunja kwa kiasi kikubwa na hitimisho ya chanzo, aina na utamaduni upinzani.

Upinzani Kawaida

Katika hatua hii, sisi kutaja baadhi ya tabia kwamba tabia upinzani kisasa, au zaidi ya sasa ushawishi mbinu muhimu kwa vitabu vya sheria.

Katika miaka ya hivi karibuni, wengi kuongoza wakalimani muhimu kuwa na hamu ya kwenda zaidi ya wazee reconstructions muhimu ya kihistoria. Badala yake, wameweza kujilimbikizia juu ya ajabu umoja kiteolojia na kina wa vitabu vya sheria ya jadi maandishi ya Kiebrania. Mbinu hizi wamechukua fomu mbalimbali - upinzani rhetorical, upinzani kisheria, upinzani mpya fasihi - kwa jina tu wachache. Lakini wote kushiriki lengo la kutafsiri vitabu vya kama ni zimeshatolewa kwetu kwa njia ya sunagogi na kanisa. Matibabu ya vitabu katika hali yake ya mwisho ni zaidi kuahidi kuliko mbinu wakubwa muhimu. Lakini tu wakati atakuambia nini matunda hayo zaidi mbinu za kisasa itazaa.

Hadi sasa katika yetu "Kuanzishwa kwa Tora ", tumekuwa ililenga juu ya mbinu za kisasa muhimu kwa sehemu hii ya Biblia. Sasa tunapaswa kurejea kwa kuu mada yetu ya pili katika somo hili: outlooks ya kisasa ya kiinjili ya vitabu. Jinsi ya kufanya wainjili leo mbinu vitabu vitano vya kwanza ya Biblia?

MBINU ZA KISASA ZA INJILI

Wewe utakuwa kukumbuka kwamba kwa madhumuni yetu hapa tumekuwa defined wainjili kama wale wanaofuata mamlaka kamili ya maandiko. Bila kusema, Wainjili si mara zote kutumika hii aihatia katika just njia hiyo. Lakini kama tutaweza kuona, ahadi hii kwa mamlaka maandiko bado inaongoza wainjili kushughulikia vitabu tofauti sana kuliko wasomi wa kisasa muhimu.

Tutaweza muhtasari mitazamo ya kisasa ya kiinjili ya vitabu pamoja na mistari ya majadiliano yetu mapema. Kwanza, tutaangalia baadhi presuppositions muhimu kwamba lazima kutuongoza. Pili, tutaweza kufikiria mitazamo kiinjili juu ya uandishi wa vitabu vya sheria. Na tatu, tutaweza utafiti mikakati kadhaa makubwa kiinjili interpretive. Hebu tuangalie kwanza katika baadhi presuppositions muhimu kiinjili.

MIPANGILIO

Tutaweza kikomo wenyewe kwa presuppositions mawili ambayo kulinganisha mitazamo muhimu na za kiinjili. Kwanza, tutaweza kuchunguza imani yetu katika supernaturalism. Na pili, tutaangalia presuppositions yetu kuhusu maendeleo ya kihistoria ya imani ya Israeli. Hebu tuangalie kwanza katika imani yetu katika supernaturalism.

Kiroho

"Kiroho" ni aina ya lugha yetu ya kisasa kama wanajulikana kutoka "asili" kwa sababu, bila shaka, kama tunaamini katika Mungu, tunaamini Mungu anafanya kazi kupitia mambo yote. Lakini tangu Scottish skeptic Mwanafalsafa David Hume alifanya kwamba aina ya tofauti na kusema, "Naam, hatuna sababu ya kuamini katika shughuli isiyo ya kawaida," imekuwa ni suala hilo. Na kwamba imekuwa moja ya sababu kuu kwamba watu wengi wamesema dhidi ya kuegemea ya Biblia, kwa sababu wanasema, vizuri, Biblia imejaa miujiza na tunajua kwamba miujiza wala kutokea. Naam, kwa nini sisi kujua miujiza wala kutokea? Naam, kwa sababu David Hume "imeonekana" hiyo. Na wewe kwenda nyuma na ukiangalia hoja yake, na hoja yake si nzuri sana wakati wote. Kwa kweli, moja ya pointi muhimu ya hoja yake ni kwamba hatuna mashahidi, ambao - mashahidi kuaminika - ambao wanadai kuwepo kwa miujiza, hakika si leo wakati tunaweza mtihani. Na hata hivyo, hata katika siku Hume, kulikuwa na mashahidi wa kuaminika kwamba Mungu alikuwa bado kufanya mambo ya miujiza, na leo tuna idadi ya ajabu ya wale ... Na kama wao kuchukua nafasi leo, ni kiasi gani zaidi tunaweza kutarajia kwamba wao ulifanyika katika matukio muhimu katika historia ya wokovu kama Mungu alikuwa anafanya kazi.

- Dr Craig S. Keener

Maandiko kufundisha kwamba Mungu anaongoza kawaida historia katika njia ambayo kufuata mwelekeo discernable. Sababu na sayansi ni zawadi kutoka kwa Mungu kwamba kutusaidia kutambua ruwaza hizi. Na kwa sababu hii, wainjili sawa kuthamini mantiki na utafiti wa kisayansi katika vitabu vya sheria. Lakini wakati huo huo, wafuasi wa Yesu pia kujua kwamba Mungu imehusisha, na inaendelea kuhusisha mwenyewe kimiujiza duniani. Mungu vitendo katika njia ambazo ni bila, zaidi, na hata dhidi ya michakato ya kawaida na sababu za kawaida. Imani hii huathiri somo letu la vitabu kwa njia nyingi. Lakini hasa, ni inatuhakikishia kwamba Mungu aliongoza na superintended uandishi wa maandiko haya. Hivyo, wao ni Neno lake kikamilifu mamlaka na ya kuaminika. Bila shaka, sisi daima kuwa makini kwa kuwachanganya tafsiri yetu na kile Tora kweli anasema. Tafsiri yetu ni daima chini ya kuboresha. Lakini kuanzia kiinjili ya maoni, chochote Tora kweli madai kuwa ni kweli ni kweli kwa sababu ni aliongoza kwa Mungu.

Presuppositions wetu kuhusu supernaturalism kuongoza moja kwa moja kwa presuppositions kuhusu maendeleo ya kihistoria ya imani ya Israeli.

Maendeleo ya kihistoria

Kama tumeona, wasomi wa kisasa muhimu wamesema kuwa imani ya Israeli maendeleo kwa njia ya asili pamoja na mistari hiyo kama dini zote nyingine katika kale ya Mashariki ya Karibu. Lakini wainjili kushikilia kwamba imani ya Israeli maendeleo kwa njia ya ufunuo wa Mungu. Mungu kweli alijitambua moja kwa moja kwa wanaume na wanawake, kwa kuanzia na Adam, na kisha Nuhu. Na yeye pia alizungumza na Israeli jamaa ya Ibrahimu, Isaka, na Yakobo. Yeye kushughulikiwa Musa katika kichaka kuungua. Yeye wazi Sheria zake kwa Israeli katika mlima Sinai. Hizi aina ya Aya unasababishwa imani ya Israeli kuendeleza tofauti kuliko dini nyingine katika kale ya Mashariki ya Karibu. Ili kuwa na uhakika, neema ya kawaida ya Mungu na ushawishi wa Shetani imesababisha yanayofanana kati ya imani Israeli na dini ya mataifa mengine. Lakini imani ya Israeli hawakuwa tu kufuka kawaida. Badala yake, Mungu kimiujiza wakiongozwa maendeleo ya imani mapema Israel tu kama vitabu vya sheria kuwafundisha.

Tumekuwa kuchukuliwa mitazamo ya kisasa ya kiinjili na presuppositions kwamba tofauti na mbinu muhimu kwa vitabu vya sheria. Outlooks haya yamesababisha tofauti imani kuhusu uandishi vitabu ya. Wasomi muhimu kukataa wazo kwamba vitabu vya inaweza kuwa na kuja kutoka siku za Musa. Lakini wainjili kuendelea kuthibitisha muda mrefu Wayahudi na Wakristo imani kwamba vitabu vya alikuja kutoka Musa.

UANDISHI

Kuchunguza mitazamo ya kiinjili ya uandishi vitabu, sisi itabidi kuangalia katika pande mbili. Kwanza, tutaweza kutambua baadhi ya ushahidi wa Biblia kwa hatua hii ya maoni. Na pili, tutaweza kueleza jinsi kisasa wainjili kuamini katika kile imekuwa kuitwa

"muhimu Musa uandishi." Hebu kuanza na baadhi ya ushahidi wa Biblia kwa uandishi wa Musa.

Ushahidi wa Biblia

Kitabu ina zaidi ya kutosha ushahidi wa Biblia kwa mtazamo wa jadi kwamba Musa alikuwa mwandishi wa vitabu vya sheria. Lakini kwa sababu ya wakati, tutaweza kufikiria vifungu chache tu kutoka sehemu tatu tofauti ya Biblia, kwa kuanzia na ushahidi kutoka Jipya. Kusikiliza Luka 24:44 ambapo Yesu alisema:

Kila kitu lazima kukamilisha yote yaliyoandikwa juu yangu katika Sheria ya Musa, na katika Manabii na Zaburi (Luka 24:44).

Hapa, Yesu alitaja Agano lote la kale katika tarafa tatu, kiasi kama wengine Wayahudi katika siku zake: Musa, Manabii na Zaburi. Kupitia nyadhifa hizi, Luke waziwazi zilionyesha kuwa Yesu kuhusishwa vitabu vya sheria, au Torah, pamoja na Musa.

Yesu pia inajulikana Musa kama mwandishi wa vitabu vya sheria katika Yohana 5:46 ambapo alisema:

Kama mngalimwamini Musa, mngenihamini na mimi, kwa sababu yeye aliandika juu yangu (Yohana 5:46).

Mbali na ushahidi wa Yesu mwenyewe, vifungu vingine Jipya rejea sehemu maalum wa vitabu vya sheria kama kuja kutoka Musa. Tunaliona hili katika maeneo kama Marko 7: 10, Yohana 7: 19, Warumi 10: 5, na 1 Wakorintho 9: 9.

Katika hali halisi, msaada Jipya kwa Musa uandishi ilikuwa misingi ya ushahidi wa Agano la Kale. Na mara nyingi, vitabu vya Agano la Kale kujiunga vitabu na Musa. Kwa mfano, kusikiliza 2 Mambo ya Nyakati 25: 4:

[Amazia] alitenda kwa mujibu wa yale yaliyoandikwa katika Sheria, katika kitabu cha Musa (2 Mambo ya Nyakati 25: 4).

Vifungu vya Agano la Kale Sawa pia kujiunga Musa pamoja na vitabu vya sheria, ikiwa ni pamoja na mistari kama 2 Mambo ya Nyakati 35: 12; Ezra 3: 2 na 6: 18; na Nehemia 8: 1 na 13: 1.

Tunapaswa pia kutambua kwamba ushahidi wa Agano Jipya na Agano la Kale kwa ujumla kulingana na kile Tora yenyewe inasema kuhusu mwandishi wake. Strictly kuzungumza, zaidi ya vitabu ni majina. Ila kwa mstari wa kwanza wa kitabu cha Kumbukumbu, Musa si jina lake mwanzoni au mwishoni mwa yoyote ya vitabu haya kwa njia ambayo yanaonyesha uandishi wake. Lakini hii haikuwa kawaida katika kale ya Mashariki ya Karibu. Wala si kawaida katika maandiko. Kwa kweli, vitabu vya sheria yenyewe hufanya kauli wazi kuhakikisha kwamba Musa alipokea mafunuo kutoka kwa Mungu na alikuwa kuwajibika kwa ajili ya utungaji vitabu ya. Kwa mfano, Kutoka 24: 4

inatuambia ya kwamba Musa aliandika kitabu cha Agano kupatikana katika Kutoka 20: 18-23: 33. Katika Mambo ya Walawi 1: 1 - 2 tunajifunza kwamba kanuni katika Mambo ya Walawi walipewa Israeli kupitia Musa. Katika Kumbukumbu la Torati 31: 1 na 32: 44, tuko kuwaambia kwamba Musa akawapa hotuba zilizomo katika kitabu cha Kumbukumbu la Torati. Kwa ujumla, vitabu vya sheria kwa uwazi na wazi madai kwamba Musa alikuwa kushiriki kikamilifu katika kupokea na kupeleka yaliyomo ya sehemu kubwa ya vitabu vya.

Haya na mengine mengi ushahidi wa Biblia kueleza kwa nini wainjili kuwa kusimama imara dhidi ya speculations muhimu kuhusu uandishi vitabu ya. Ni wazi, maandiko haina msaada reconstructions muhimu kwamba kudhani Tora iliandikwa baadaye sana kuliko maisha ya Musa. Kama sisi kufuata ushahidi wa Kale na Jipya, tunaweza mapumziko uhakika kwamba tunapaswa kushirikiana vitabu na Musa.

Tora yenyewe inatoa yenyewe kama kuwa kimsingi ya Musa. Musa ni mmoja wa wahusika kuu, bila shaka, katika kitabu cha Kutoka kupitia Kumbukumbu. Na maandishi inatoa yenyewe kama kuwa kwa kiasi kikubwa kutoka wakati wa Musa. Sisi ni aliiambia katika Kutoka, kwa mfano, Kutoka 25, Bwana alimwambia Musa kuandika kitabu cha Agano, ambayo ni Kutoka 21 kwa 23. Sisi ni aliiambia katika kitabu cha Mambo ya Walawi kwamba sisi tumepewa mfululizo wa hotuba na sheria iliyotolewa kutoka Musa. Musa ni tabia kuu katika kitabu cha Hesabu, bila shaka. Katika kitabu cha Kumbukumbu sisi tumepewa mfululizo wa hotuba kwamba Musa mikononi, na sisi ni aliiambia mara kadhaa ndani ya kitabu cha Kumbukumbu kwamba Musa aliandika sehemu hii na kukabidhiwa kwa makuhani. Sasa, kwamba haimaanishi kwamba Musa aliandika kitabu cha Kumbukumbu kwa ujumla per se, lakini kitabu cha Kumbukumbu yenyewe inatuambia kwamba sehemu kubwa ya kitabu, wingi wa kitabu, Musa aliandika na kisha kukabidhiwa kwa makuhani. Hivyo, kwa mfano, katika Kumbukumbu, kama au si yeye alikuwa mwandishi wa mwisho au msimulizi mwisho, tunaweza kuwa na angalau 90% ya kitabu kwamba Musa mwenyewe aliandika.

- Dr Gordon H. Johnston

Baada ya kuona kwamba dhana ya msingi ya Musa uandishi ni mkono na ushahidi wa Biblia, tunapaswa kurejea kwa kuzingatia pili. Je, wainjili kisasa maana na muhimu Musa uandishi?

Muhimu Musa Uandishi

Kama wainjili alijibu maoni muhimu juu ya vitabu vya sheria, wao iliyosafishwa majibu yao kwa njia mbalimbali. Lakini katikati ya karne ya ishiringi, ikawa kawaida kusema ya "muhimu Musa uandishi" wa vitabu vya sheria.

Kusikiliza kwa njia Edward J. Young muhtasari mtazamo huu katika wake *Kuanzishwa kwa Agano la Kale*, iliyochapishwa katika 1949:

Wakati sisi kuthibitisha kwamba Musa aliandika ... vitabu vya sheria, hatuna maana kwamba yeye mwenyewe lazima aliandika kila neno ... [Anaweza] kuwa walioajiriwa sehemu ya nyaraka zilizopo awali imeandikwa. Pia, chini ya uongozi wa Mungu, kuna inaweza kuwa baadaye nyongeza madogo na hata marekebisho. Kikubwa na kimsingi, hata hivyo, ni bidhaa ya Musa.

Sasa, wainjili wameelewa maelezo ya mtazamo huu juu ya uandishi wa Musa katika njia mbalimbali. Lakini kwa shahada moja au nyingine, sisi kusema ya "muhimu Musa uandishi" kujikumbusha ya mambo matatu ambayo ni lazima daima kukumbuka: vyanzo Musa kutumika, utaratibu ambao vitabu iliandikwa, na updateting ya vitabu kwamba ulifanyika baada ya siku za Musa. Hebu fikiria kwanza vyanzo Musa kutumika.

Vyanzo. Maandiko yanatuambia kwamba Mungu alijitambua kwa Musa kwa njia tofauti. Kwa mfano, Mungu aliandika awali Amri kumi kwa kidole chake mwenyewe. Na Kitabu cha Agano ina sheria ambazo Mungu alimpa Musa juu ya Mlima Sinai. Lakini, kama ilivyo kwa sehemu nyingine nyingi za maandiko, kuna dalili kwamba Musa pia kutumika vyanzo vya ziada kama aliandika vitabu.

Kwa upande mmoja, yeye pengine akauchomoa kutoka kwa aina ya simulizi za kijadi. Kwa mfano, katika uwezekano wote Musa kujifunza baadhi ya mambo kutoka kuzaliwa mama yake na ndugu na jamaa wakati wa utoto wake mapema. Aidha, sisi kuona katika Kutoka 18: 17-24 kwamba Musa alikuwa kabisa iliyopokelewa na maelekezo kutoka kwa baba mkwe wake, Yethro Wamidiani.

Wakati wowote sisi majadiliano juu ya simulizi za kijadi nyuma sehemu yoyote ya vitabu vya sheria, ikiwa ni pamoja na historia ya primeval au baadhi ya sehemu nyingine, ni kidogo nebulous kwa sababu ni wazi kuwa kuna hakuna ushahidi madhubuti kwa ajili yake. Hiyo ni nini maana yake unaposema ni "mdomo", ina maana chochote iliandikwa chini. Lakini wakati unafikiri kuhusu hilo kwa dakika moja tu, tunajua michache ya mambo ambayo kutusaidia kutambua kwamba Musa pengine alifanya si tu tu siku moja kufikiri juu ya hadithi hizi, wala Mungu pengine tu kumwambia hadithi hizi siku moja bila ya aina yoyote ya simulizi background. Ushahidi Moja ya kwamba ni tu ukweli kwamba tamaduni primitive hata leo wanategemea sana hadithi, mengi juu ya marudio kutoka kizazi hadi kizazi ya hadithi ya kale ya watu wao, na hii ni mara nyingi imelingana nyuma nyakati za Biblia wakati watu bila kufanya aina hiyo ya mambo. Na ushahidi zaidi halisi tuna ya kwamba katika vitabu vya sheria, kwa ujumla, ni njia ambayo hadithi ambayo hupatikana katika Kutoka na Hesabu ni mara kwa mara nyingi katika kitabu cha Kumbukumbu la Torati. Na katika kitabu cha

Kumbukumbu, sisi ni kupewa mazingira ambapo Musa kutoa hotuba au kutoa mahubiri ambayo ni pamoja na mambo ambayo tunaona pia katika kitabu cha Kutoka na Hesabu. Lakini jambo kuvutia kuhusu wao ni wakati wao uko sawa wao siyo sawa. Na hivyo, kulikuwa na utamaduni katika siku za Musa, kulikuwa na utamaduni katika nchi ya Israeli siku zile, ya kuchukua hadithi kutoka kwa nyuma au kuchukua hadithi kutoka zamani, mambo ambayo yalitokea na jinsi d imekuwa kupita chini kutoka kizazi kizazi na kisha kutumia yao kwa njia maalum katika mazingira ambapo aliishi. Na bila shaka, unajua Musa alikulia katika nyumba ya mama yake katika miaka ya mwanzo ya maisha yake, na hii bila shaka ingekuwa amempa hadithi kujua kuhusu mababu zake, kujua kuhusu utambulisho wake kama Kiebrania, kujua utambulisho wake kama mmoja ambaye alishuka kutoka Ibrahimu. Na, bila shaka, kama vile Musa bila kuingiliana na wazee wa Israeli, hata Aliporejea kutoka muda wake na Yethro, yeye ingekuwa kujifunza hata hadithi zaidi waliokuwa tofauti na ukoo wake. Na hivyo, kuna sababu nzuri ya kufikiri kwamba Musa akafanya, kwa kweli, hutegemea mila ya mdomo, au hadithi hiyo waliambiwa kutoka kizazi hadi kizazi, kama yeye aliandika sehemu mbalimbali za vitabu vya sheria.

- Dr Richard L. Pratt, Jr.

ushawishi wa mapokeo simulizi anaelezea ajabu hulka ya wito wa Musa katika kichaka kuungua. Kusikiliza nini ulifanyika katika Kutoka 3:13, 16:

Musa akamwambia Mungu, "Tuseme mimi kwenda Israeli na kuwaambia, 'Mungu wa baba zenu amenituma kwenu,' nao kuuliza mimi, 'jina lake ni nini?' Kisha nifanye kuwaambia "...'" [S] ay kwao,? `Naye Bwana, Mungu wa baba yako - Mungu wa Ibrahimu, mimi saac na Jacob - alinitokea "' (Kutoka 3:13, 16) .

Taarifa kwamba Mungu tu alimwambia Musa rejea yake kama "Bwana" - au *Bwana* - ". Mungu wa Ibrahimu, Isaka na Yakobo" Mtu lazima kuwa na kufundisha Musa kuhusu jina la Mungu *Bwana* na desturi za mababu. Vinginevyo, kauli ya Mungu ingekuwa alimfufua maswali isitoshe katika akili Musa. Lakini, kama sisi kuona hapa, Musa alikuwa na vizuri tayari kupokea maelekezo ya Mungu kwamba yeye kamwe alimfufua maswali yoyote kuhusu hilo.

Tunaweza kuwa hata kujiamini zaidi kuwa vyanzo Musa pia ni pamoja na nyaraka huru wakati yeye linajumuisha vitabu. Tunaliona hili katika maeneo kama Kutoka 24: 7. aya hii inaonyesha kwamba Musa aliandika "Kitabu cha Agano" kama hati huru ambayo baadaye ni pamoja na katika kitabu cha Kutoka. Na katika Hesabu 21: 14-15, Musa alinukuliwa marejeo kijiografia kutoka kitabu zilizopo inayojulikana kama "Kitabu cha vita ya Bwana."

Mbali na hayo, katika Mwanzo 5: 1, tunasoma nini ni uwezekano kumbukumbu wazi kwa nje fasihi chanzo inayoitwa "kitabu cha vizazi vya Adamu." Kama hii halisi translation inaonyesha, Musa pengine inajulikana habari kwamba yeye alipewa kutoka halisi "kitabu" au "kitabu" - סֵפֶר (*sēpher*) Kiebrania - kuhusu wazao wa Adamu.

Aidha, Kutoka 17:14 inahusu rekodi ya vita. Katika mstari huu, Mungu alimwamuru Musa:

W ibada hii kwenye kitabu kama kitu kukumbukwa na kuhakikisha kwamba Joshua anaisikia (Kutoka 17:14).

Amri ya Mungu na Musa inaonyesha kwamba Musa kujitegemea kumbukumbu angalau baadhi ya matukio kabla aliandika vitabu kwa ujumla.

Wakati kuangalia vitabu vya inaonekana kwamba, hasa katika kesi ya kitabu cha Mwanzo, Musa alikuwa kweli kuchanganya nyaraka zamani sana. Tunajua Musa angejua, kwa kweli, lugha nne. Musa alijua Misri. Pia alijua Kiebrania kwa sababu alikuwa kukulia katika familia ya Kiebrania, mama yake alikuwa mwenyewe mvua muuguzi wake. Tunajua pia kwamba yeye angejua lugha ya kawaida ya siku hiyo, biashara ya kimataifa na lugha ya kidiplomasia kuitwa Akadi. Na yeye pia angejua Aramaic, kwa sababu Kiarama ni lugha ya kwamba Waisraeli alizungumza katika siku zao mapema - Ibrahimu, Isaka, Yakobo na kadhalika. Hivyo, Musa alikuwa sana, vizuri sana mafunzo, vizuri elimu ya mtu, na inaonekana katika njia yeye muundo kitabu cha Mwanzo kwamba yeye kutuambia alikuwa kutumia nyaraka fulani, kwa sababu mara kumi anasema kwetu, "Haya ni vizazi vya ... "au" Hizi ni akaunti ya ... "hivyo-na-hivyo. Na inaonekana kwamba wale ni akaunti kwamba yeye alikuwa na upatikanaji wa, kwamba alikuwa salama, kwamba alikuwa kutafsiriwa, pengine, kutoka kwa baadhi ya lugha ya asili, sehemu Aramaic, labda, au mapema Mkanaani, katika Kiebrania aliandika kwa ajili ya watu kwamba alikuwa anaandika Mwanzo kwa. Si lazima alikuwa kesi hii baada ya Mwanzo. Baada ya kupata Walawi na Hesabu na kadhalika, na kwa hakika Kutoka na Kumbukumbu, mara moja kupata vitabu nne ya mwisho wa vitabu vya sheria, Musa ni kutunga wale kwenye tovuti, katika eneo. Yeye ni haki pale, yeye kufanya hivyo kutokea. Na muhimu zaidi, Mungu kufanya hivyo kutokea, kwa sababu ya wingi wa vitabu hivyo ni maneno ya Mungu kupitia nabii wake.

- Dr Douglas Stuart

Mbali na kutambua vyanzo simulizi na fasihi kwa vitabu vya sheria, wakati wainjili kusema ya muhimu Musa uandishi wao pia kukiri kwamba vitabu vya kweli ya kuandikwa kupitia mchakato tata.

Mchakato. Kwa kuanzia, tulizopokea sana wa vitabu vya sheria kwa njia ya mdomo kisomo kabla ilikuwa kweli kuandikwa. Hotuba zake katika Kutoka na Kumbukumbu kutupatia mifano ya wazi ya hii. Na ni uwezekano kwamba sehemu nyingine za vitabu vya sheria pia mikononi Israeli mdomo kwa mara ya kwanza na kisha kuandikwa baadaye.

Ni pia uwezekano mkubwa sana kwamba Musa walioajiriwa amanuenses - makatibu au waandishi - kutunga vitabu. Tunajua kwamba Musa alikuwa na elimu katika mahakama ya Misri. Hivyo, yeye ingekuwa ukoo na mazoezi vizuri imara ya kutumia walimu wa Sheria na makatibu kwa ajili ya kuandika nyaraka rasmi. Kama kiongozi wa Israeli, Musa pengine utakamilika amanuenses kuandika sana, kama si wote wa vitabu vya sheria chini ya usimamizi wake.

Kitabu ni wazi kwamba waandishi wengine aliongoza Biblia pia kuajiriwa makatibu. Kwa mfano, katika Yeremia 36: 4, nabii Yeremia wazi maelekezo mwanafunzi wake Baruku aandike maneno yake.

Tunaweza kuona ushahidi wa mazoezi hii hasa katika kutofautiana mitindo Tora ya fasihi. Kwa mfano, mitindo maelezo kwamba kuonekana katika sehemu mbalimbali za Mwanzo ni tofauti kabisa kutoka kwa kila mmoja. Na sisi kuona tofauti kati ya ajabu formulaic na repetitious Kiyahudi ya Kumbukumbu na vitabu vingine wote wa vitabu vya sheria. Katika uwezekano wote, tofauti kama hizi kutafakari kazi ya waandishi mbalimbali.

Muhimu Musa uandishi wasiwasi si tu vyanzo na mchakato Musa kutumika, lakini pia uppdatering ya vitabu baada ya wakati wa Musa.

Uppdatering. Kama tumeona, Wakalimani muhimu kutibu vitabu nzima kama kufikia hali yake ya mwisho baada ya kurudi kwa Israeli kutoka uhamishoni. Lakini wainjili wameshikilia kwamba vitabu vya asili katika siku za Musa. Hata hivyo, kuna sehemu fulani ya vitabu kwamba kuwakilisha kidogo wahariri uppdatering baada ya siku ya Musa.

Sasa, sisi kuwa makini sana kama sisi tarehe vipengele fulani ya vitabu. Kwa mfano, baadhi ya wakalimani wamependekeza kwamba kila fungu kwamba anataja "Wafilisti" lazima kuwa imeandikwa baada ya siku za Musa. Lakini hatua hii ya maoni ni chini ya kushawishi kwa sababu angalau tatu. Kwanza, data archeological kwa uwepo wa Wafilisti katika kanda ni mgogoro. Pili, Musa inaweza kuwa alitumia neno "Mfilisti" (maana yake "msafiri") kama wajibu wa kijamii. Na tatu, hata kama neno "Mfilisti" haikujulikana katika siku za Musa, ni kila mara inawezekana kuwa matumizi ya "Mfilisti" tu inawakilisha uppdatering kidogo na misaada watazamaji baada ya siku za Musa.

Katika njia sawa, wakalimani wamesema kuwa orodha ya watawala Mwedomi katika Mwanzo 36: 31- 43 huenda mbali zaidi ya maisha ya Musa. Lakini identifications ya watawala Edomu waliotajwa katika Mwanzo si fulani. Na pia ni inawezekana kwamba vifungu hivi tu vyenye upanuzi kidogo ya orodha aliongeza baada ya wakati wa Musa.

Mfano mmoja wazi wa madogo uppdatering katika vitabu vya sheria inaonekana katika Mwanzo 14:14. Hapo tunasoma:

Abramu aliposikia ya kwamba ndugu yake alikuwa mateka, alimwita 318 mafunzo watu waliozaliwa katika nyumba yake na akaenda katika harakati mbali kama Dan (Mwanzo 14:14).

Kifungu hiki anasema kwamba Abraham walifuata adui zake Lakini sisi kujifunza katika Joshua 19 "mbali kama Dan.": 47 kwamba mkoa huu kaskazini haikuitwa Dan mpaka siku ya Joshua. Hivyo, maandiko wenyewe zinaonyesha kwamba Mwanzo 14: 14 huonyesha updated jina la mahali. Aina hii ya kisasa kungesaidia baadaye wasomaji kujiunga hadithi ya Ibrahimu na mazingira walijua. Na ni uwezekano kwamba idadi ya vifungu vingine katika vitabu vya sheria walikuwa updated kwa njia hiyo pia.

Akifahamika na muhimu zaidi updateting kupatikana katika vitabu vya sheria ni rekodi ya kifo cha Musa katika Kumbukumbu 34. Lakini hata hapa, tuna kidogo zaidi ya appendix kueleza kile kilichotokea kwa mfanya sheria ya Israeli.

Mbali na updates madogo kama haya, lugha Tora ilikuwa pia updated kama lugha ya Kiebrania maendeleo. Utafiti wa hivi karibuni sana unaonyesha kwamba Musa aliandika kwa lugha kwamba wasomi wametoa wito "proto-Kiyahudi." Aina hii ya Kiyahudi ilikuwa mapema sana kuliko yale sisi kupata katika jadi maandishi ya Kiebrania ya vitabu.

suala la lugha ya Agano la Kale ni moja ya kuvutia. Lini lugha hii ... wapi kuja kutoka? Wapi ni kuibuka? Ni moja kwamba ina puzzled watu kwa muda mrefu, kwa sababu ushahidi juu ya ardhi kutoka akiolojia, kuna hata kuandika Kiebrania, Kiyahudi ya kale? Na hatuna kidogo kabisa ya maandiko kwamba wamekuwa excavated katika siku za karibuni, katika karne ya ishirini. Na, lakini wao wote kuja marehemu. Wao kuja baada ya wakati Musa ... Na hivyo, unafanya nini na kwamba? Naam, tuna ushahidi wakati mamia kumi na tatu, kumi na nne ya karne BC kwamba kulikuwa nzima kidiplomasia mawasiliano, archive kwamba alikuwa excavated, si katika Kanaani, nchi ya Israel - kwamba itakuwa nchi ya Israeli - lakini katika Misri ... Na wao kuandika katika Akadi, ambayo ni lugha ambayo kwa kweli anzisha kutoka Mesopotamia, lakini ni lingua franca, ni lugha ya kimataifa ya diplomasia ya muda. Lakini wao uko Wakanaani, wao uko guys mitaa kuandika kwa wakuu wao katika Misri, na wao kuwa na maelezo kidogo kiasi kwamba wana huko, na hii imeandikwa kwa Wakanaani. Na kisha kwamba uhusiano wetu. Lugha Wakanaani basi kile Inatuunganisha na Kiyahudi ya wakati Musa. Sasa, bila shaka, hatuna rekodi yoyote, hatuna chochote kushoto ya Kiebrania ya zama Musa, lakini hiyo ni uhusiano wetu, hiyo ni daraja yetu. Hivyo, unaendelea kutoka maelezo Mkanaani kiasi kwamba inabidi Kiyahudi ya Musa wakati wa Kiyahudi kwamba sisi kujua kama kiwango Kiebrania ya Biblia katika ambayo zaidi ya Kiebrania kabla ya exilic na maandishi ya

kabla ya uhamisho kuja kutoka. Hivyo, hiyo ni uhusiano wetu.Ni moja kwa moja, lakini ni moja ya kweli, na ni moja kubwa.

- Dr Tom Petter

Wakati wa Israeli monarchs, kati ya 1000 BC na 600 BC, lugha alikuwa maendeleo katika nini sasa inaitwa "kale" au "Paleo-Kiebrania." Wasomi wengi bila kukubaliana kwamba sehemu ya vitabu vya kufanana hatua hii ya Kiebrania, kama vile sehemu ya Kutoka 15 na Kumbukumbu 32.

Lakini wengi wa vitabu vya sheria kwa karibu sana inafanana msamiati, herufi, na sarufi ya nini sisi sasa kuwaita "Classical Kiebrania," hatua katika maendeleo ya Kiebrania ambayo ilikuwa katika matumizi wakati mwingine kati ya katikati ya nane na mapema sita karne BC

Kutokana na ushahidi huu, ingekuwa kuonekana kwamba Proto-Kiebrania kwamba Musa mwenyewe alitumia mara updated Paleo-Kiebrania.Kisha baadaye kisasa katika Classical Kiebrania kama sisi kuwa nayo sasa katika Biblia ya Kiebrania.

Ni daima muhimu kukumbuka kwamba katika siku za Yesu na mitume wake na manabii, Kiyahudi wa vitabu vya sheria alikuwa tayari wamekwenda kupitia aina hii ya mabadiliko. Lakini ukweli huu hakuwa kumzuia Yesu au wafuasi wake na kutibu vitabu wa siku zao kama kwa uaminifu anayewakilisha nini Musa mwenyewe aliandika. Hivyo, kama wafuasi wa Kristo leo, tunaweza mapumziko uhakika kwamba vitabu vya sheria, kama sisi kuwa nayo sasa, uaminifu inawakilisha maandiko ya Musa awali.

Hadi sasa, tumekuwa inaonekana katika mitazamo ya kisasa ya kiinjili na kuguswa juu ya baadhi presuppositions muhimu kwamba wainjili kuleta vitabu. Na tumekuwa kuchukuliwa jinsi wainjili kuona uandishi wa sehemu hii ya Bib le. Sasa, hebu kumbuka baadhi ya njia mitazamo haya yameathiri mikakati interpretive kwamba wainjili kufuata.

MIKAKATI TAFSILI

Kuna njia nyingi za kuelezea mikakati hii interpretive, lakini tutaweza kusema ya maelekezo kuu tatu kwamba wainjili kuwa walifuata.Kwanza tutaweza kufikiria nini tunaweza kuwaita mada tafsiri. Kisha tutaweza kuchunguza tafsiri ya kihistoria. Na hatimaye, tutaweza kuchunguza fasihi tafsiri. Hizi mikakati ya tatu ni yenye kutegemeana na kamwe kazi mbali na kila mmoja. Lakini wao kuwakilisha msisitizo tofauti, hivyo itasaidia kuangalia yao mmoja mmoja, kuanzia na mada tafsiri.

Themacia

Katika mada tafsiri, sisi kushikilia up vitabu kama kioo kutafakari juu ya masuala ambayo ni muhimu kwetu. Wainjili kuwa halali alisisitiza mada fulani au mandhari katika sehemu hii ya Biblia. Lakini kama tutaweza kuona, kila kitabu katika vitabu vya

sheria ina seti yake ya vipaumbele. Hivyo, Musa mwenyewe au anaweza kuwa alisisitiza mandhari haya. Njia hii imekuwa na sifa kubwa ya tafsiri Christian katika milenia.

Orodha ya mandhari kwamba Wakristo na alisisitiza ni muda mrefu sana. Kuna watu ambao wamesisitiza maswali binafsi na ubishi sasa. Wengine wametumia vitabu kama msaada kwa ajili ya maoni yao katika jadi theolojia utaratibu. Kwa mfano, vitabu vya sheria inaonyesha mambo mengi kuhusu Mungu. Pia inatumia mpango mkubwa wa muda juu ya masuala mbalimbali ya ubinadamu. Na anatoa mengi ya tahadhari kwa mapumziko ya viumbe kwa ujumla.

Sasa, moja ya vikwazo kubwa kwa ufadhili tafsiri ni kwamba mara nyingi itapunguza ukweli kwamba awali mandhari ya Musa ilikuwa kwa ajili ya wana wa Israeli waliomfuata kuelekea Nchi ya Ahadi. Na kwa sababu makini kidogo ni kutolewa kwa mantiki hii ya awali, mada tafsiri nyingi kufanya kidogo zaidi ya kuteka makini na mandhari madogo.

Hata hivyo, tunapaswa daima kukumbuka kwamba Agano Jipya linatambulisha mbinu hii kwa vitabu vya sheria. Yesu na Jipya waandishi inaonekana na vitabu vya Musa wakati wao kushughulikiwa na mandhari kama kuhesabiwa haki kwa imani, talaka, imani na matendo, na mwenyeji wa mandhari nyingine kiasi madogo katika sehemu hii ya Biblia. Hivyo, kwa muda mrefu kama sisi ni makini kusoma mandhari katika maandiko haya, mada tafsiri inaweza kuwa njia muhimu kwa vitabu vya sheria.

Mbali na interpretive mkakati wa ufadhili tafsiri, pia wamekuwa kawaida kwa wainjili kuchunguza vitabu na kile tunaweza kuwaita tafsiri ya kihistoria.

Historia

Wainjili si tu kuamini kwamba mandhari ya kiteolojia ya vitabu ni kweli. Lakini, kufuatia mifano ya Yesu na mitume wake na manabii, sisi pia kuamini kwamba rekodi vitabu ya historia ni kweli. Kwa sababu hii, wainjili kuwa mara nyingi hutafsiriwa vitabu kama njia ya kugundua kile kilichotokea katika siku za nyuma.

Tumetaja kuwa mikakati ya mada interpretive kutibu vitabu kama kioo kwamba huonyesha juu ya mandhari kwamba ni wa maslahi kwetu. Lakini, uchambuzi wa kihistoria chipsi vitabu kama dirisha historia. Sisi kuangalia njia ya vitabu ya Musa, kama ilivyokuwa, kutafiti historia kwamba liko nyuma yao.

Mwanzo athari historia kutoka kwa viumbe na siku za Joseph. Kutoka 'kuu storyline unaanzia ya kifo cha Yusufu kwa wakati Israeli wakapanga hema zao na Musa katika mguu wa Mlima Sinai. Mambo ya Walawi anafafanua baadhi ya sheria na mila kuwa Musa alipokea wakati Mount Sinai. Hesabu athari maandamano ya awamu ya kwanza na ya pili ya kuhama kutoka Mlima Sinai hadi Tambarare za Moabu. Na Kumbukumbu anafafanua hotuba Musa kwa Israeli katika nchi ya Moabu, walipokuwa karibu kuingia Kanaani. Kwa tafsiri ya kihistoria, wainjili kuwa mtaji juu badala ya wazi mwelekeo huu wa kihistoria.

Muhimu kama vile tafsiri ya kihistoria imekuwa, mbinu hii kwa vitabu vya sheria ina mapungufu yake pia. Mengi kama uchambuzi mada, tafsiri ya kihistoria inatoa kipaumbele kiasi kidogo na Musa na watazamaji wake wa awali. Badala yake, mwelekeo ni kwa yale Mungu alivyofanya katika vipindi tofauti ya muda kabla ya vitabu vya vitabu

vya ziliandikwa. Mungu alifanya nini na Adamu na Hawa? Ilikuwa maana ya mafuriko ya Nuhu nini? Jinsi Abraham kuingiliana na Mungu gani? Je, Mungu alifanya kukamilisha wakati Israeli walivuka bahari? Hizi ni shughuli halali, lakini wao kupunguza umuhimu wa Musa kama mwandishi na Israeli kama watazamaji awali.

Ni wazi, wainjili wamefaidika kwa njia nyingi kutoka ufadhili tafsiri na ufafanuzi wa kihistoria wa vitabu vya sheria. Lakini katika miaka ya hivi karibuni, mwelekeo wa tatu ina wakiongozwa na foreground, nini tunaweza kuwaita fasihi tafsiri.

Kiimasomo

Kama tumeona, uchambuzi mada chipsi vitabu kama kioo kwamba huonyesha juu ya mandhari kwamba ni muhimu kwetu. Uchambuzi wa kihistoria chipsi vitabu kama dirisha kwa matukio ya kihistoria kabla ya uandishi wa vitabu vya sheria. Kwa upande mwingine, uchambuzi wa fasihi chipsi vitabu kama picha, kazi ya fasihi ya sanaa iliyoundwa na athari watazamaji yake ya awali katika njia fulani. Kimsingi, fasihi tafsiri anauliza: Je, Musa na nia ya athari watazamaji yake ya awali ya Israeli kama aliandika vitabu?

Ni haki ya kusema kwamba Musa alikuwa sababu nyingi. Lakini inasaidia kuelezea madhumuni haya katika ujumla. Hivyo, tutaweza kuelezea lengo Musa kwa njia hii: Kama Mungu ulioteuliwa kiongozi wa Israeli,

**Musa aliandika vitabu kuandaa Israeli kwa ajili ya huduma
mwaminifu kwa Mungu katika ushindi na makazi ya Nchi ya Ahadi.**

Badala ya kugusa juu ya urval ya mandhari katika abstract, au kushughulika na matukio nje ya kihistoria tu maslahi, kwa njia moja au nyingine kila mandhari na rekodi ya kihistoria katika vitabu vya sheria ilitengenezwa kukamilisha lengo hili.

Kimaasomo tafsiri inatambua kwamba Musa alisimama kati ya vipindi viwili vya wakati kama yeye linajumuisha vitabu. Upande mmoja, Musa aliandika kuhusu nini tunaweza kuwaita "dunia kwamba," matukio ambayo yalitokea katika siku za nyuma. Matukio katika kitabu cha Mwanzo ilitokea muda mrefu kabla ya siku za Musa. Kutoka na Hesabu makini na matukio wakati wa kizazi cha kwanza cha kutoka Misri. Hesabu na Kumbukumbu pamoja na matukio katika muda wa kizazi cha kwanza kwa siku za kizazi cha pili. Wakati Musa aliandika kila kitabu ya vitabu alikuwa nyakati hizi mbalimbali kutoka zamani katika akili.

Kwa upande mwingine, hata hivyo, Musa pia aliandika kwa ajili ya "dunia yao," kwa siku ya watazamaji wake wa awali. Musa akauchomoa kutoka zamani wa "kwamba dunia" kufundisha wasikilizaji wake jinsi wanapaswa kufikiri, kutenda, na kujisikia katika huduma kwa Mungu katika "ulimwengu wao." Ili kutimiza lengo hili, Musa aliandika kuhusu "kwamba dunia" katika namna ambayo kuungana ni pamoja na "dunia yao."

Musa kushikamana nyuma ya watazamaji yake ya awali katika njia kuu tatu. Akawapa akaunti ya zamani kuwa imara historia au asili ya wasikilizaji wake ya

uzoefu wa sasa. Yeye pia ilitoa yao na mifano kuiga na kukataa. Naye umbo akaunti yake kama foreshadows au adumbrations ya dunia watazamaji wake.

Mara kwa mara, Musa akafanya mahusiano haya badala ya wazi. Kwa mfano, katika Mwanzo 15: 12- 16, Musa aliwaambia wasikilizaji wake kuhusu historia ya ahadi ya Mungu kwa kuwatoa Misri. Ahadi hii yalitimia katika siku zao. Katika Mwanzo 2: 24, Musa alieleza kuwa Adamu na Hawa ndoa ni mfano wa kuigwa kwa ndoa kati ya watu wa Mungu waaminifu. Na katika Mwanzo 25: 23, Musa taarifa kwamba wrestling kati ya Yakobo na Esau katika tumbo la mama yao alikuwa kivuli ya mapambano kati ya watazamaji yake ya awali ya Israeli na Waedomi katika siku zao.

Uhusiano wazi kati ya "kwamba dunia" na "ulimwengu wao" kuonekana hapa na pale katika vitabu vya sheria. Lakini kwa sehemu kubwa, mahusiano haya walikuwa thabiti. Hivyo, moja ya majukumu ya mkuu wa fasihi tafsiri ni kutambua jinsi Musa kushikamana "kwamba dunia" ya zamani na "dunia yao" ya watazamaji yake ya awali.

Kwa miaka mingi, tafsiri ya vitabu vya amesisitiza mikakati ya ufadhili na kihistoria mbali zaidi kuliko uchambuzi wa fasihi. Hivyo, katika masomo yetu juu ya vitabu vya Musa, tutaweza kujishughulisha zaidi ya muda wetu kwa fasihi tafsiri. Tutaweza unpack jinsi Musa umbo maudhui ya kila ya vitabu vyake kutoa asili, mifano na foreshadows ya uzoefu watazamaji wake. Tutaweza kuchunguza kile ambacho Musa alisisitiza kwa ajili ya watazamaji yake ya awali, jinsi yeye kushikamana maudhui ya vitabu vyake kwa maisha yao, na jinsi yeye aliongoza watazamaji yake ya awali Israeli kuelekea huduma waaminifu kwa Mungu katika siku zao.

HITIMISHO

Katika utangulizi huu Tora tumekuwa kuchunguza baadhi ya vipengele muhimu ya mbinu za kisasa muhimu kwa sehemu hii ya Biblia. Tumekuwa kuchukuliwa jinsi presuppositions ya wakalimani muhimu na kuongozwa na maoni fulani ya uandishi vitabu na aina fulani ya tafsiri. Tumekuwa pia inaonekana katika mitazamo ya kisasa ya kiinjili na kuona jinsi presuppositions ya wainjili kisasa na kuongozwa na mtazamo tofauti sana ya uandishi na tafsiri.

Kama sisi kuendelea kuchunguza vitabu vya sheria, tutaweza kuona masuala haya ya utangulizi hoja ya foreground mara nyingi. Na kama wao kufanya, tutaweza kupata wenyewe bora na vifaa ili kukabiliana na sehemu hii ya msingi ya Biblia. Kando ya njia, tutaweza kufikiria maswali kama: Kwa nini Musa kuandika kila kitabu ya vitabu? Ilikuwa madhumuni ya awali kwa ajili ya vitabu hivi ni ipi? Nini walikuwa maana ya vitabu vya Musa 'watazamaji awali'? Kwa kujibu aina ya maswali haya, tutaweza kugundua riktlinjerna muhimu kuelekea maana Musa awali. Na si tu tunaona jinsi vitabu vitano vya kwanza vya Biblia aliwahi kuwa kiwango mwanzo wa imani ya Israeli katika siku za Musa, lakini tutaweza pia kugundua jinsi vitabu hivi inapaswa kutumika kama standard ya imani yetu kama sisi kufuata Kristo leo .